

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

บทอ่าน

โลกร้อนสร้างวิกฤต
วิทย์ & เทคโนโลยี ช่วยได้

ทำไมใคร ๆ จึงยกย่องขนานนามนกกอินทรีว่า
พญาอินทรี คำถามนี้คงเป็นคำถามที่น่าคิดว่า
นกกอินทรีนั้นทำตนอย่างไร มีคุณสมบัติเด่นพิเศษ
เฉพาะตนที่น่าสนใจเพียงใด จึงได้รับการคัดเลือก
ให้เป็นถึงชั้นพญานกเป็นใหญ่ในบรรดานกทั้งปวง

นกอินทรีจัดเป็นสัตว์เลือดอุ่น มีรูปร่างใหญ่ใกล้เคียง กับเหยี่ยว มีตาโต คอสั้น จะงอยปากงอ้งมเป็นตะขอ ปีกและหางกว้างใหญ่ บินเร็วบินได้สูงถึง ๒,๑๐๐ เมตร ขนตามลำตัวมีสีต่างๆ ขาแข็งแรง มีขนปกคลุมในประเทศไทยมีนกอินทรี ๖ ชนิด เช่น อินทรีหัวนาค อินทรีดำและอินทรีปีกลาย เป็นต้น

ลักษณะเด่นพิเศษของนกอินทรี คือ มีสายตาคมดีเยี่ยม เป็น นักล่า เหยื่อของมันได้แก่ ปลา งู หนู

นกอินทรีจะมีการอพยพในช่วงฤดูผสมพันธุ์
มันจะจับคู่ผสมพันธุ์เพียงตัวเดียวตลอดชีวิต ตัวเมียจะ
ออกไข่ราว ๑-๗ ฟอง และกกไข่ ฟักไข่เอง ตัวผู้มีหน้าที่หา
อาหารมาให้ นกอินทรีสร้างรังตามโพรงหน้าผาสูงชัน ที่
น่าทึ่งคือ มันมีวิธีสร้างรังถึง ๕ ขั้นตอน

คือ นำอิฐมาปูก่อน จากนั้นนำกิ่งไม้ใหญ่เล็กมาวางทับ
อีกชั้นหนึ่ง แล้วจึงนำหนามแหลมเล็กใหญ่จากต้นไม้มาปู
ทับ ชั้นที่ ๔ จึงนำใบไม้ใบหญ้ามาวางบนหนาม และชั้นที่
๕ มันจะสัดขนมมาปูรองทับใบไม้ เมื่อลูกนกเกิดก็จะนอน
บนขนอ่อนนุ่ม ต่อมาก็จะรื้อขนนุ่มออกเหลือใบไม้ ถัดไป
สักระยะก็จะเอาหญ้าแห้งออก

ลูกนกจะนอนบนหนามเป็นการฝึกความอดทนให้ลูก
เมื่อลูกนกโตก็เอาหนามออกให้นอนบนกิ่งไม้ ชั้นสุดท้าย
ลูกนกต้องนอนบนหินทนความร้อนของอากาศได้
วิธีดังกล่าวเป็นการสอนและฝึกลูกให้อดทนพยายามต่อสู้
เอาชนะใจตนเองให้ได้

กว่าจะเป็นนกกอินทรีได้นั้น ลูกนกกอินทรีแต่ละตัวได้รับการปลูกฝังฝึกปรือให้รู้จักความอดทน ช่วยเหลือตนเองให้ได้ มีความแข็งแกร่งจนสามารถเผชิญโลกกว้างเพียงลำพังอย่างปลอดภัย พ่อแม่นกกอินทรีมีรักเดียวใจเดียวอบรมสั่งสอนลูกด้วยวิธีสร้างรังอย่างชาญฉลาด

นับเป็นอุทาหรณ์สอนมนุษย์ให้รู้จักการพึ่งพาตนเองได้
อย่างดี และเป็นวิถีทางแห่งการสอนอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ
และน่าศึกษาโดยแท้จริง

จากตัวอย่างบทอ่านเป็นลักษณะการเขียน รูปแบบใด

จากตัวอย่างเรียงความมีองค์ประกอบ ของเรียงความอย่างไร

แนวทางการเขียน และประเด็นสำคัญ ของเรื่องคืออะไร

ถ้านักเรียนจะปรับหรือแก้ไขเรื่องนี้ จะเพิ่ม
หรือปรับในตอนที่ไหน เพราะอะไร

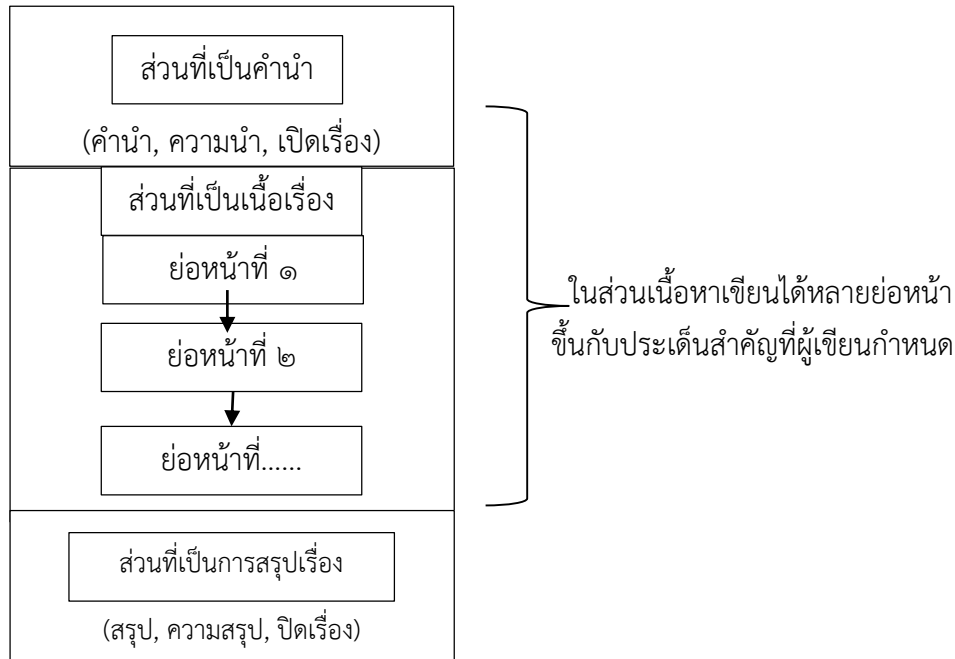
การวางโครงเรื่อง ในการเขียนเรียงความ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความและการวางโครงเรื่อง
ในการเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

การเขียนเรียงความ

เรียงความ หมายถึง การนำคำมาแต่งเป็นเรื่อง เพื่อใช้เป็นข้อเขียนที่แสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน เรียงความประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ๓ ส่วน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๒:๒๔-๒๘)

ศึกษาใบความรู้

เรื่อง การเขียนเรียงความ
และการวางโครงเรื่องใน
การเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ

เรียงความ

หมายถึง การนำคำมาแต่งเป็นเรื่อง เพื่อใช้เป็น
ข้อเขียนที่แสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึก
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เขียนถ่ายทอด
สู่ผู้อ่าน

ส่วนประกอบของเรียงความ

๑. คำนำ

๒. เนื้อเรื่อง

๓. สรุป

ส่วนประกอบของเรียงความ

ส่วนที่เป็นคำนำ

(คำนำ, ความนำ, เปิดเรื่อง)

ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง

ย่อหน้าที่ ๑

ย่อหน้าที่ ๒

ย่อหน้าที่.....

ส่วนที่เป็นการสรุปเรื่อง

(สรุป, ความสรุป, ปิดเรื่อง)

ในส่วนเนื้อหาเขียนได้หลายย่อหน้า
ขึ้นกับประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนกำหนด

ส่วนประกอบของเรียงความ

๑. คำนำ

เป็นส่วนแรกที่เปิดประเด็นให้ผู้อ่านทราบว่า จะเขียนอะไร เป็นส่วนที่ชักนำให้ผู้อ่านสนใจ ทำให้เรื่องน่าอ่านยิ่งขึ้น คำนำจึงต้องเขียนให้กระชับ กระตุ้นความสนใจของคนอ่าน

ส่วนประกอบของเรียงความ

๒. เนื้อเรื่อง

คือ สารสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ผู้เขียนต้องแสดงความรู้อย่างกว้างขวางและสมบูรณ์ตรงตามหัวข้อเรื่องที่เขียน จะต้องเรียบเรียงเนื้อความเรื่องราวและเหตุการณ์ไปตามลำดับของโครงเรื่อง

ส่วนประกอบของเรียงความ

๒. เนื้อเรื่อง

เนื้อหาของเรียงความจะมีจำนวนย่อหน้าเท่าใดก็ได้ เนื้อหาจะมีขนาดยาวหรือสั้น จะต้องใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายได้แจ่มชัด เข้าใจง่าย แสดงความเป็นเหตุเป็นผลชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน

ส่วนประกอบของเรียงความ

๓.สรุป

อยู่ท้ายข้อความ ทำหน้าที่ปิดเรื่อง เป็นการฝากข้อคิด
ความรู้ ความประทับใจแก่ผู้อ่าน ผู้เขียนต้องแสดงข้อคิดที่
เป็นจุดมุ่งหมายของเรื่อง ใช้ถ้อยคำที่กระชับตรงประเด็น
สอดคล้องกับเรื่องเพื่อเพิ่มความหมายให้แก่เรื่อง

ตัวอย่างการเขียนเรียงความ

เรียงความ เรื่อง น้อยหน้าไม่น้อยค่า

จากสถานการณ์ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญหน้ากับ “ภาวะโลกร้อน” ที่กำลังคุกคามไปทั่วโลก ทำให้มีข่าวเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอยู่เสมอๆ มีหลายหน่วยงานทั่วโลกช่วยกันรณรงค์ในเรื่อง ลดภาวะโลกร้อน เรื่องวิกฤตการณ์โลกร้อนไม่ได้เป็นเรื่องไกลตัวอย่างที่หลายคนคิด

การปลูกต้นไม้ต้นหนึ่ง ช่วยเพิ่มออกซิเจนให้กับโลก ต้นเคยได้อินมาบ่อยครั้งอยู่เหมือนกัน สำหรับตัวฉัน ในชีวิตก็เคยปลูกต้นไม้บ้าง ซึ่งการปลูกแต่ละครั้งก็ได้คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการปลูกมากนัก จนกระทั่งวันหนึ่งแดดร้อนมากเพราะเป็นหน้าร้อน ไฟเกิดดับอีก ช่างเป็นสองสิ่งที่คุณส่วนใหญ่ไม่ชอบกันนัก ซึ่งรวมถึงตัวฉันด้วย เพราะไฟฟ้าดับที่เดือนร้อนอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพลาดดูรายการโทรทัศน์ ที่โปรดและที่ต้องทนกับความร้อนที่ฉันไม่ยอมคุ้นเคยกับมันสักที หลายๆ อย่างดูติดขัดไปหมด วันนั้นฉันต้องซักผ้าเอง เนื่องจากเครื่องซักผ้าไม่ยอมทำหน้าที่ของตัวเอง ภาวะจึงตกอยู่ที่ฉัน ฉันนั่งซักผ้าได้ระยะหนึ่งรู้สึกได้ถึงความร้อนที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนฉันเริ่มมองหาที่ร่มเพราะเริ่มที่จะทนความร้อนไม่ไหว พอติหลังบ้านมีน้อยหน้าสองต้น ปีนี่มันโตขึ้นมากและมีใบหนา พอที่จะบังแดดให้ฉันได้ ฉันจึงย้ายไปซักผ้าได้ร่มน้อยหน้า ฉันรู้สึกได้ถึงความแตกต่างกันอย่างมาก ได้ร่มน้อยหน้าให้ความเย็นสบายอย่างน่าอัศจรรย์ ต้นไม้มีประโยชน์อย่างนี้เอง

ฉันนึกในใจ ต่อไปนี้ฉันคงจะเริ่มปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น เพราะถ้าเปรียบเทียบกับแล้วระหว่างปลูกต้นไม้ ๑ ต้น กับซื้อเครื่องปรับอากาศ ๑ เครื่อง ประโยชน์ที่ได้รับแตกต่างกันอย่างชัดเจน ต้นไม้ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ทำให้โลกเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้โลกร้อนขึ้น

การปลูกต้นไม้คือหนึ่งวิธีที่ทำได้ง่ายเพื่อช่วยเหลือเราและช่วยเหลือโลกจากภาวะโลกร้อน

ฉันอยาก

ให้ทุกคนช่วยกัน และฉันเชื่อว่าทุกคนที่อยู่บนโลกนี้ทำได้ ก่อนที่เหตุการณ์ที่เราไม่อยากพบไม่อยากจะเห็น

จะเกิดขึ้นกับเราและโลกของเรา

เด็กหญิงสุธาสินี ทรัพย์มูล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จังหวัดสมุทรสาคร

ตัวอย่าง เรียงความ

ตัวอย่างเรียงความ

เรียงความ เรื่อง น้อยหน้าไม่น้อยค่า

จากสถานการณ์ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญหน้ากับ “ภาวะโลกร้อน” ที่กำลังคุกคามไปทั่วโลก ทำให้มีข่าวเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนอยู่เสมอๆ มีหลายหน่วยงานทั่วโลกช่วยกันรณรงค์ในเรื่อง ลดภาวะโลกร้อน เรื่องวิกฤตการณ์โลกร้อนไม่ได้เป็นเรื่องไกลตัวอย่างที่หลายคนคิด

การปลูกต้นไม้ต้นหนึ่ง ช่วยเพิ่มออกซิเจนให้กับโลก ฉันทเคยได้ยิน
มาบ่อยครั้งอยู่เหมือนกัน สำหรับตัวฉัน ในชีวิตก็เคยปลูกต้นไม้มา
บ้าง ซึ่งการปลูกแต่ละครั้งก็ได้คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจาก
การปลูกมากนัก จนกระทั่งวันหนึ่งแดดร้อนมากเพราะเป็นหน้าร้อน
ไฟเกิดดับอีก ช่างเป็นสองสิ่งที่คุณส่วนใหญ่ไม่ชอบกันนัก

ซึ่งรวมถึงตัวฉันด้วยเพราะไฟฟ้าดับที่เดือนร้อนอย่างมาก
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพลาดดูรายการโทรทัศน์ที่โปรดและที่ต้องทน
กับความร้อนที่ฉันไม่ยอมคุ่นเคยกับมันสักที หลายๆ อย่างดูติดขัด
ไปหมด วันนั้นฉันต้องซักผ้าเองเนื่องจากเครื่องซักผ้าไม่ยอม
ทำหน้าที่ของตัวเอง ภาระจึงตกอยู่ที่ฉัน ฉันนั่งซักผ้าได้ระยะหนึ่ง
รู้สึกได้ถึงความร้อนที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนฉันเริ่มมองหาที่ร่ม เพราะ
เริ่มที่จะทนความร้อนไม่ไหว

พอดีหลังบ้านมีน้อยหน้าสองต้น ปีนี้มันโตขึ้นมากและมีใบหนา
พอที่จะบังแดดให้ฉันได้ ฉันจึงย้ายไปซักผ้าใต้ร่มน้อยหน้า ฉันรู้สึก
ได้ถึงความแตกต่างกันอย่างมาก ใต้ร่มน้อยหน้าให้ความเย็นสบาย
อย่างน่าอัศจรรย์ ต้นไม้มีประโยชน์อย่างนี้เอง

ฉันนึกในใจ ต่อไปนี้ฉันคงจะเริ่มปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น เพราะถ้า
เปรียบเทียบกันแล้วระหว่างปลูกต้นไม้ ๑ ต้น กับซื้อเครื่องปรับอากาศ
๑ เครื่อง ประโยชน์ที่ได้รับแตกต่างกันอย่างชัดเจน ต้นไม้ไม่ทำลาย
สิ่งแวดล้อม ไม่ทำให้โลกเกิดก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้
โลกร้อนขึ้น

การปลูกต้นไม้คือหนึ่งวิธีที่ทำได้ง่ายเพื่อช่วยเหลือเราและ
ช่วยเหลือโลกจากภาวะโลกร้อน ฉันอยากให้ทุกคนช่วยกัน และฉัน
เชื่อว่าทุกคนที่อยู่บนโลกนี้ทำได้ ก่อนที่เหตุการณ์ที่เราไม่อยากพบไม่
อยากเห็น จะเกิดขึ้นกับเราและโลกของเรา

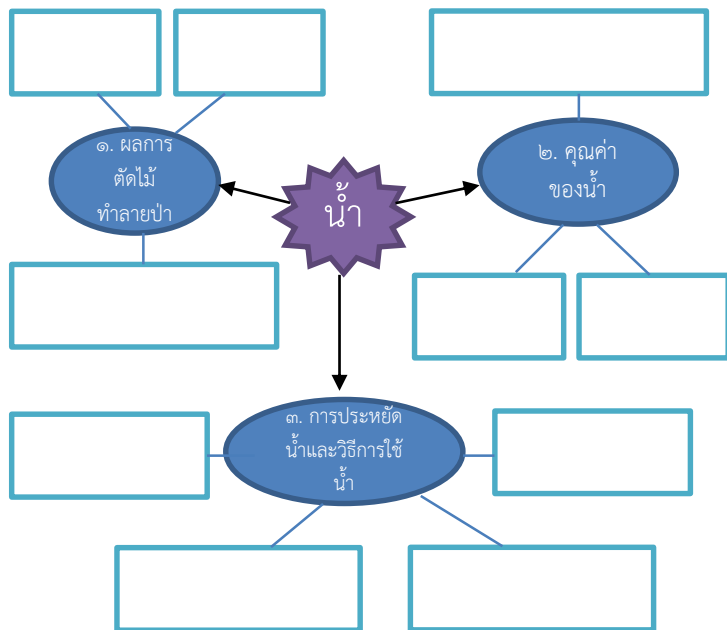
เด็กหญิงสุธาสินี ทรัพย์มูล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จังหวัดสมุทรสาคร

ใบงาน เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่อง “น้ำ” ในส่วนของคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ให้สัมพันธ์กันกับชื่อเรื่อง
ดังต่อไปนี้

๑. ให้เขียนเพิ่มเติมความคิดนอกเหนือจากแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนดให้

นักเรียนทำใบงาน การวางโครงเรื่อง ในการเขียนเรียงความ

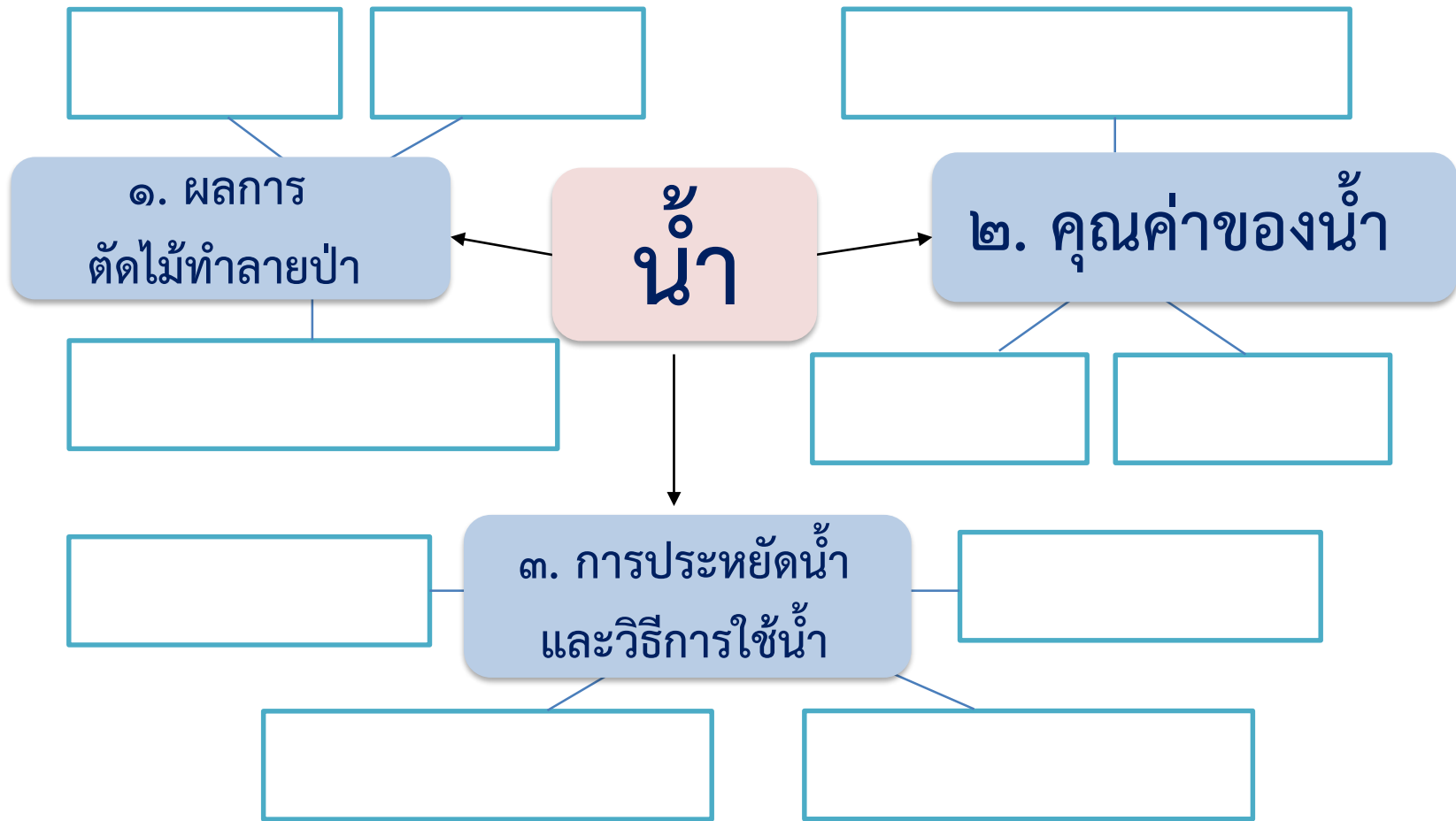
ใบงาน เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. นักเรียนสามารถวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่อง “น้ำ” ในส่วนของคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ให้สัมพันธ์กันกับชื่อเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ให้เขียนเพิ่มเติมความคิดนอกเหนือจากแผนภาพโครงเรื่องที่กำหนดให้

การวางโครงเรื่อง ในการเขียนเรียงความ

